

№2,
2021

МЕХАНИКА ЖӘНЕ ТЕХНОЛОГИЯЛАР

Ғылыми журналды

Научный журнал

МЕХАНИКА И ТЕХНОЛОГИИ

Scientific Journal

MECHANICS & TECHNOLOGIES

Журнал «Механика и технологии»:

Входит в реферативную базу данных *Information Service for Physics, Electronics and Computing (INSPEC DIRECT)* Института Инжиниринга и Технологий Великобритании.

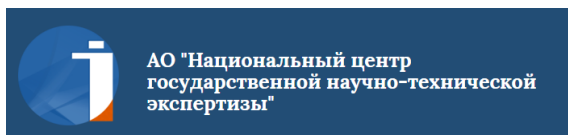
<http://inspecdirect-service.theiet.org/private/home.aspx>

Зарегистрирован в российской национальной библиографической базе данных научного цитирования РИНЦ

http://elibrary.ru/project_risc.asp

Год	Импакт-фактор
2017	0,032
2018	0,050

Имеет импакт-фактор по Казахстанской базе цитирования:

Год	Импакт-фактор
2015	0,030
2016	0,011
2017	0,053
2018	0,054

http://www.nauka.kz/page.php?page_id=794&lang=1#

Подписной индекс журнала: 74714 (АО «Казпочта»-«Почтовый сервис»)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

«М.Х. ДУЛАТИ атындағы
ТАРАЗ Өңірлік университеті»
КЕАҚ

МЕХАНИКА ЖӘНЕ ТЕХНОЛОГИЯЛАР

Ғылыми журнал

ISSN 2308-9865

1994 жылдың қаңтарынан бастап шығады

Жылына төрт рет шығады

№ 2 (72)

Сәуір-маусым
2021 ж.

Бас редактор И.И. Бекбасаров

Редакция алқасы: Н.А. Абиев, Б. Абзалбекұлы, Б.А. Алимбаев,
И.И. Бекбасаров, И.С. Бровка, Ю.Л. Винников, С. Ержанов,
А.С. Жакулин, Г.Е. Жидекулова, А.Ж. Жусупбеков,
М.Т. Кейкиманова, Б.А. Койайдаров, С.М. Койбаков,
Ж.Н. Молдамуратов, М.М. Мукимов, М.И. Никитенко,
А. Нурлыбаева, Г.Е. Омарова, С.А. Орынбаев, А.В. Пилягин,
А.А. Сагындыков, Х.Р. Садиева, А.С. Сейтказиев, Н.А. Смирнова,
Е.С. Спандияров, Б.Ж. Унайбаев, А.Г. Шлейкин, Я. Шульц

Корректор және компьютерлік беттеу Е.И. Атенев

Редакция мекен-жайы:

080012, Тараз қаласы, Төле би көшесі, 60.

Тел.: 8 7262 45-35-10, факс: 8 7262 43-24-02.

<http://journals.dulaty.kz> E-mail: bekbasarov.isabai@mail.ru

Тіркеу куәлігі №1193 (23.11.1993), №560-Ж (4.02.1999), №4244-Ж
(08.10.2003), №13521-Ж (15.04.2013), №KZ93VPY00027164 (23.09.2020).

Басуға қол қойылған күн 25.06.2021. Форматы 70×180/16. Шартты баспа
табағы 13,02. Тираж 300 дана. Тапсырыс 312.

М.Х. Дулати атындағы Тараз өңірлік университетінің «Dulaty University»
баспасы. 080000, Тараз қаласы, Ы.Сүлейменов көшесі, 11.

© М.Х. Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті, 2021

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

НАО
«ТАРАЗСКИЙ РЕГИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
имени М.Х. ДУЛАТИ»

МЕХАНИКА И ТЕХНОЛОГИИ

ISSN 2308-9865

Научный журнал

Издается с января 1994 года

Выходит четыре раза в год

№ 2 (72)

Апрель-июнь
2021 г.

Главный редактор И.И. Бекбасаров

Редакционная коллегия: Н.А. Абиев, Б. Абзалбекұлы, Б.А. Алимбаев, И.И. Бекбасаров, И.С. Бровко, Ю.Л. Винников, С. Ержанов, А.С. Жакулин, Г.Е. Жидекулова, А.Ж. Жусупбеков, М.Т. Кейкиманова, Б.А. Койайдаров, С.М. Койбаков, Ж.Н. Молдамуратов, М.М. Мукимов, М.И. Никитенко, А. Нурлыбаева, Г.Е. Омарова, С.А. Орынбаев, А.В. Пилягин, А.А. Сагындыков, Х.Р. Садиева, А.С. Сейтказиев, Н.А. Смирнова, Е.С. Спандияров, Б.Ж. Унайбаев, А.Г. Шлейкин, Я. Шульц

Корректор и компьютерная верстка Е.И. Атенев

Адрес редакции:

080012, г. Тараз, ул. Толе би, 60.

Тел.: 8 7262 45-35-10, факс: 8 7262 43-24-02.

<http://journals.dulaty.kz> E-mail: bekbasarov.isabai@mail.ru

Свидетельство о регистрации №1193 (23.11.1993), №560-Ж (4.02.1999), №4244-Ж (08.10.2003), №13521-Ж (15.04.2013), №KZ93VPY00027164 (23.09.2020).

Подписано в печать 25.06.2021. Формат 70×180/16. Усл. печ. л. 13,02. Тираж 300 экз. Заявка 312.

Издательство «Dulaty University» Таразского регионального университета им. М.Х. Дулати. 080000, г. Тараз, ул. Ы.Сулейменова, 11.

© Таразский региональный университет им. М.Х. Дулати, 2021

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

TARAZ REGIONAL UNIVERSITY
named after M.Kh. DULATY

MECHANICS & TECHNOLOGIES

Scientific Journal

Published since January 1994

Published four times a year

ISSN 2308-9865

No. 2 (72)
April-June
2021

Editor in chief I.I. Bekbasarov

Editorial board: N.A. Abiev, B. Abzalbekuly, B.A. Alimbayev,
I.I. Bekbasarov, I.S. Brovko, M.T. Keikimanova, B.A. Koiaidarov,
S.M. Koibakov, Zh.N. Moldamuratov, M.M. Mukimov, M.I. Nikitenko,
A. Nurlybayeva, G.E. Omarova, S.A. Orynbayev, A.V. Pilyagin,
Kh.R. Sadiyeva, A.A. Sagyndykov, J. Schulz, A.S. Seitkazyev,
A.N. Semernin, N.A. Smirnova, Y.S. Spandiyarov, A.G. Shleikin,
B.Zh. Unaibayev, Yu.L. Vinnikov, S. Yerzhanov, A.S. Zhakulin,
G.Y. Zhidekulova, A.Zh. Zhusupbekov

Press-corrector and computer page makeup Ye.I. Atenov

Editorial address:

080012, Taraz, Tole bi street, 60.

Tel.: 8 7262 45-35-10, fax: 8 7262 43-24-02.

<http://journals.dulaty.kz> E-mail: bekbasarov.isabai@mail.ru

Registration certificate №1193 (23.11.1993), №560-Ж (4.02.1999), №4244-Ж (08.10.2003), №13521-Ж (15.04.2013), №KZ93VPY00027164 (23.09.2020).

Signed in print 25.06.2021. Form 70×180/16. Cond. print. sh. 13.02. Edition 300 copies. Application 312.

Printing House «Dulaty University» of Taraz Regional University
named after M.Kh. Dulaty. 080000, Taraz, Suleimenov street, 11.

© Taraz Regional University named after M.Kh. Dulaty, 2021

МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ / CONTENT

ТАМАҚ ӨНІМДЕРІНІҢ ТЕХНОЛОГИЯСЫ

Утарова Н.Б., Нұртаева А.Б., Какимов М.М., Акшораева Г.Д., Сатаева Ж.И. Композиттік ұнның физикалық-химиялық құрамын талдау	6
Молдақұлова З.Н., Байысбаева М.П., Қойланов Қ.С. Қара бидай-бидай нанының сапасына тағамдық талшықтың әсер етуі ...	15
Саидов А.М., Черныш З.И., Балгужинова Ж.Е., Жангабылова Н.Д. Влияние добавки порошка крапивы на показатели качества хлеба	21
Машанова Н.С., Тоқмаханбет Г.Б. Глютенсіз нан өндіру технологиясын жетілдіру	28
Мулдабекова Б.Ж., Якияева М.А., Жумалиева Г.Е., Әбіл А.Ж., Идаятова М.А. Печеньенің сапасына дәндік дақыл ұнының әсерін зерттеу	34
Спандияров Е. Бидай дәнінің механикалық қасиеттері	41
Нұрахмет Г.М., Изембаева А.К., Байысбаева М.П. Көкжидек қосылған дәндік батончиктің санитарлық-химиялық және микробиологиялық сапа көрсеткіштерін зерттеу	45
Жиенбаева С.Т., Жолашева Т.Ж., Мынбаева А.Б. Қонақжүгеріні құсқа арналған құрама жем өндірісінде тиімді қолдану ...	50
Саидов А.М., Черныш З.И., Балгужинова Ж.Е., Жангабылова Н.Д. Разработка рецептуры макаронных изделий с добавлением цельнозерновой муки	55
Диханбаева Ф.Т., Жунусова Г.С., Смайлова Ж.Ж., Есенова А.Б., Женисбекова А.А. Жаңа түйіршікті сүзбе түрін әзірлеу және зерттеу	61
Иванникова Н.В., Умирбаева Ш.Д. Использование культуры киноа в производстве кисломолочного продукта функционального назначения	69
Клышбекова А.С., Әбілқасым С.Ж., Умирбекова А.С., Алашбаева Л.Ж., Ергалиева С.М. Конфет тұрқыларының сапасына сәбіз бен алма езбесін түрлі мөлшерде біріктіріп қолдану әсері	75
Апбасова Н., Узаков Я.М., Токышева Г.М. Жұмсақ қаптамадағы ет-өсімдік консервілерінің технологиясын жетілдіру	81

Саршаева А.Б., Умирбекова А.С., Клышбекова А.С., Оңғарбай А.Д., Кенжебек А.У. Шала ысталған шұжық өндірісінде <i>Pediococcus Cereviasiae</i> штаммын және <i>V.Longum</i> бактериялды препаратын қолдану	87
---	----

ЭЛЕКТРОТЕХНИКА

Мехтиев А.Д., Сарсикеев Е.Ж., Ибраев М.К., Нешина Е.Г., Алькина А.Д., Биличенко Е.Н. Использование генераторов электромагнитного поля для предотвращения образования накипи на поверхностях нагрева	94
Жүсіп Т.С., Омарова А.А, Жанпейісова А.О., Абдлахатова Н.Ш. Индуктивті-сыйымдылықты түрлендіргішті зерттеу	106

МЕХАНИКА ЖӘНЕ МАШИНА ЖАСАУ

Дүйсембиев Е.Е. Біртекті импульсті магнит өрісіндегі қатты дене қозғалысының жуық теңдеулері	113
Жақаш А.Т., Крахмалева Ю.Р., Джакашова Э.А. Кеңістік механизмдерінің кинематикалық сипаттамаларын анықтауда координаттарды түрлендіру әдісін қолдану	120
Сапарова Н.Ж. ЭЕМ пайдаланып конструкторлық өлшем тізбектерін есептеу	126

ИНФОРМАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ

Abuali M.M., Junisbekov M.Sh. Cyber security in automated maritime industry and its consequences	131
--	-----

ЭКОЛОГИЯ

Дүйсенбаева С.Т. Органикалық тыңайтқыш алу мақсатында лай алаңдарында ағынды сулардың тұнбаларын қайта өңдеу	137
Duisenbayeva S.T. Organic fertilizer production technology from livestock and poultry waste by biological fermentation	142

В ПАМЯТЬ О КОЛЛЕГЕ

Бекбасаров И.И. О человеке труда и науки	148
--	-----